

ЗАКОН
о заштити становништва од заразних болести
(„Службени гласник РС”, бр. 125/04 и 36/15)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита становништва од заразних болести, одређују се заразне болести које угрожавају здравље становништва Републике Србије и чије је спречавање и сузбијање од општег интереса за Републику Србију (у даљем тексту: заразне болести), мере за заштиту становништва од тих болести, начин њиховог спровођења и обезбеђивање средстава за њихово спровођење, вршење надзора над извршавањем овог закона, као и друга питања од значаја за заштиту становништва од заразних болести.

Члан 2.

Заразне болести, у смислу овог закона, јесу:

- 1) А 00 колера (Cholera);
- 2) А 01 трбушни тифус и паратифус (*Typhus abdominalis et paratyphus*);
- 3) А 02 друге салмонелозе (*Salmonellosis aliae*);
- 4) А 03 шигелозе (*Shigellosis*);
- 5) А 04.5 кампилобактериоза (*Enteritis campylobacterialis*);
- 6) А 04.6 јерсиниоза (*Enteritis yersiniosa enterocolitica*);
- 7) А 04.9 друге бактеријске цревне инфекције (*Infectiones intestinales bacteriales aliae*);
- 8) А 05.0 стафилококно тровање храном (*Intoxicatio alimentaria staphylococcica*);
- 9) А 05.1 ботулизам (*Botulismus*);
- 10) А 05.2-9 друге бактеријске алиментарне интоксикације (*Intoxicaciones alimentarie bacteriales*);
- 11) А 06. амебијаза (*Amoebiasis*);
- 12) А 07.1 ламблијаза (*Lambliasis*);
- 13) А 07.2 криптоспориридијаза (*Cryptosporidiasis*);

- 14) A 09 пролив и желудачно-цревно запаљење, вероватно заразног порекла (Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis suspecta);
- 15) A 15-A 19 туберкулоза (Tuberculosis);
- 16) A 20 куга (Pestis);
- 17) A 21 туларемија (Tularaemia);
- 18) A 22 антракс (Antrax);
- 19) A 23 бруцелоза (Brucellosis);
- 20) A 27 лептоспироза (Leptospirosis);
- 21) A 32 листериоза (Listeriosis);
- 22) A 33-A 35 тетанус (Tetanus);
- 23) A 36 дифтерија (Diphtheria);
- 24) A 37 велики кашаљ (Pertussis);
- 25) A 38 шарлах (Scarlatina);
- 26) A 39 менингококна болест (Infectio meningococcica);
- 27) A 40-41 сепса (Septicaemia);
- 28) A 48.1 легионелоза (Legionellosis);
- 29) A 50-A 53 сифилис (Syphilis);
- 30) A 54 гонореја (Infectio gonococcica);
- 31) A 56 полна хламидијаза (Infectiones sexuales chlamydiales);
- 32) A 69.2 лајмска болест (Morbus Lyme);
- 33) A 70 орнитоза, пситакоза (Ornithosis, psittacosis);
- 34) A 78 кју-грозница (Q-febris);
- 35) A 80 дечја парализа – полиомијелитис (Poliomyelitis anterior acuta);
- 36) A 81.0 Кројцфелд-Јакобова болест (CJB);
- 37) A 82 беснило (Rabies-lyssa);
- 38) A 84 крпељски вирусни енцефалитис (Encephalitis viralis ixodibus);

- 39) A 87.0 ентеровирусни менингитис (Meningitis enteroviralis);
- 40) A 95 жута грозница (Febris flava);
- 41) A 96.2 умарајућа грозница (Febris lassa);
- 42) A 98.0 Кримска Конго хеморагичка грозница (Febris haemorrhagica Crim-Congo);
- 43) A 98.3 Марбуршка болест (Morbus viralis Marmurg);
- 44) A 98.4 болест Ебола (Morbus viralis Ebola);
- 45) A 98.5 хеморагична грозница са бубрежним синдромом (Febris haemorrhagica cum syndroma renali);
- 46) Б 01 овчије богиње-варичеле (Varicella);
- 47) Б 04 велике богиње (Variola vera);
- 48) Б 05 мале богиње – морбили (Morbilli);
- 49) Б 06 црвенка – рубеола (Rubeola);
- 50) П 35.0 конгенитална рубеола (Syndroma rubeolae congenitae);
- 51) Б 15 акутни вирусни хепатитис А (Hepatitis acuta A);
- 52) Б 16 акутни вирусни хепатитис Б (Hepatitis acuta B);
- 53) Б 17.1 акутни вирусни хепатит Ц (Hepatitis acuta C);
- 54) Б 17.2 акутни вирусни хепатитис Е (Hepatitis acuta E);
- 55) Б 18 хронични вирусни хепатитис Б, Ц, (Hepatitis viralis chronica B,C);
- 56) Б 19 неодређени вирусни хепатитис (Hepatitis viralis non specificata);
- 57) Б 20-Б 24 ХИВ болест (Morbus HIV);
- 58) Б 26 заушке (Parotitis);
- 59) Б 27 инфективна мононуклеоза (Mononucleosis infectiva);
- 60) Б 50-Б 54 маларија (Malaria);
- 61) Б 55 лажманијаза (Leishmaniasis);
- 62) Б 58 токсоплазмоза (Toxoplasmosis);
- 63) Б 67 ехинококоза (Echinococcosis);

- 64) Б 75 трихинелоза (Trichinellosis);
- 65) Б 86 шуга (Scabies);
- 66) Б 96.3 болест чији је узрочник хемофилус инфлуенце (Haemophilus influenzae)
- 67) Г 00. бактеријски менингитиси (Meningitis bacterialis);
- 68) Ј 02.0, Ј 03.0 стрептококни фарингитис и тонзилитис (Pharyngitis et tonsillitis streptococcica);
- 69) Ј 10 – Ј 11 грип (Influenza);
- 70) Ј 12, Ј 12.9, Ј 13, Ј 14, Ј 15, Ј 84. запаљење плућа (Pneumonia viralis et bacterialis).

Ако се појави опасност од заразне болести која није наведена у ставу 1. овог члана а може угрозити здравље становништва Републике Србије (у даљем тексту: Република), Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада), на предлог министра надлежног за послове здравља (у даљем тексту: министар), може одлучити да се за заштиту становништва од те болести примењују одговарајуће мере прописане овим законом, као и мере које природа те болести налаже.

Предлог министра садржи назив заразне болести, мере које се морају спроводити, начин њиховог спровођења и средства потребна за њихово спровођење.

О одлуци донетој у смислу става 2. овог члана, Влада на одговарајући начин обавештава јавност.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) заштита становништва од заразних болести јесте организована и свеукупна делатност друштва са циљем спречавања појаве и сузбијања заразних болести, као и одстрањивања и искорењивања одређених заразних болести;
- 2) епидемиолошки надзор јесте стално, систематско прикупљање, анализирање и тумачење података о заразним болестима, као и упућивање повратних информација онима који учествују у прикупљању података или њиховом коришћењу, а у циљу спречавања појаве и сузбијања заразних болести;
- 3) спречавање појаве заразне болести јесте скуп мера које се континуирано спроводе у циљу предупређивања појаве инфекције или заразне болести;
- 4) сузбијање заразне болести јесте скуп мера које се спроводе против већ присутне заразне болести, у циљу смањивања њене учесталости;
- 5) одстрањивање (елиминација) одређене заразне болести јесте престанак оболевања од те болести на одређеној територији и за одређени временски период;

6) искорењивање (ерадикација) одређене заразне болести јесте нестанак аутохтоних случајева обољења и потпуно уништење узрочника тог обољења на одређеној територији;

7) епидемија заразне болести јесте пораст броја оболелих од заразне болести већи од уобичајеног у одређеној популацији и одређеном времену;

8) имунизација је превентивна мера заштите лица од заразних болести, давањем вакцина и/или имуноглобулина хуманог порекла, имунобиолошких препарата који садрже специфична антитела и моноклонских антитела.*

*Службени гласник РС, број 36/2015

Члан 4.

Заштита становништва од заразних болести спроводи се обављањем епидемиолошког надзора и применом прописаних мера, њиховим програмирањем, планирањем, организовањем, контролом спровођења тих мера и обезбеђивањем материјалних и других средстава за њихово спровођење.

Епидемиолошки надзор из става 1. овог члана организују и спроводе институти, односно заводи за заштиту здравља у сарадњи са домовима здравља, у складу са законом.

Заштита становништва од заразних болести обухвата и примену мера утврђених међународним санитарним конвенцијама и потврђеним међународним уговорима.

Спровођење мера за заштиту становништва од заразних болести прописаних овим законом и обезбеђивање средстава за њихово спровођење има приоритет у односу на спровођење осталих мера у области здравствене заштите и обезбеђивање средстава за њихово спровођење.

Податке о епидемиолошком надзору над заразним болестима, њиховој појави и кретању на територији Републике, систематски обједињује, анализира, тумачи и размењује Институт за заштиту здравља Србије.

Члан 5.

Ради обављања одређених стручно-методолошких, доктринарних и консултативних послова у области заштите становништва од заразних болести оснива се Републичка комисија за заштиту становништва од заразних болести.

Комисију из става 1. овог члана, на предлог здравствених установа референтних за заразне и паразитарне болести (у даљем тексту: референтне здравствене установе), образује министар.

Члан 6.

Заштита становништва од заразних болести које се могу пренети са животиња на људе (у даљем тексту: зоонозе), организује се и спроводи у сарадњи са органима државне управе и другим организацијама и установама надлежним за послове ветерине, у складу са законом.

II. МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ И НАЧИН ЊИХОВОГ СПРОВОЂЕЊА

Члан 7.

Заштита становништва од заразних болести врши се спровођењем општих и посебних, ванредних и других мера за заштиту становништва од заразних болести, у складу са законом.

1. Опште мере

Члан 8.

Опште мере за заштиту становништва од заразних болести јесу:

- 1) обезбеђивање здравствено исправних воде за пиће, животних намирница и предмета опште употребе;
- 2) обезбеђивање санитарно-техничких и хигијенских услова (у даљем тексту: санитарни услови) у објектима под санитарним надзором и другим објектима у којима се обавља друштвена, односно јавна делатност и на јавним местима, у складу са законом;
- 3) уклањање људских и животињских излучевина, лешева, органа и ткива, отпадних вода и других отпадних материја на начин и под условима који не угрожавају здравље становништва, изворишта воде за пиће и животну средину;
- 4) спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације у насељеним местима, на јавним површинама, у стамбеним објектима, у средствима јавног саобраћаја, у објектима под санитарним надзором и њиховој непосредној околини и у другим објектима у којима се обавља друштвена, односно јавна делатност.

Мере из става 1. овог члана, организују и спроводе органи јединица локалне самоуправе, други надлежни органи, правна лица и предузетници, у складу са законом.

2. Посебне мере

Члан 9.

Посебне мере за заштиту становништва од заразних болести јесу:

- 1) постављање дијагнозе заразне болести;
- 2) лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразних болести;
- 3) пријављивање;
- 4) епидемиолошко испитивање;
- 5) здравствено васпитање;
- 6) превоз, изолација и лечење лица оболелих од заразних болести;

7) карантин и здравствени надзор;

8) здравствени прегледи одређених категорија запослених, других лица и клицоноша;

9) имунизација и хемиопротекција;

10) дезинфекција, дезинсекција и дератизација по епидемиолошким индикацијама и друге посебне мере, у складу са законом.

Мере утврђене у ставу 1. овог члана организују и спроводе здравствене установе, здравствени радници, други облици обављања здравствене делатности и друга правна лица која могу обављати здравствену делатност за своје запослене, у складу са законом.

Меру дезинсекције и дератизације по епидемиолошким индикацијама утврђену у ставу 1. тачка 10) овог члана, осим у здравственим установама, школама, предшколским установама и другим објектима у којима бораве деца, омладина и стара лица, спроводе и друга правна лица и предузетници, у складу са овим законом.

Члан 10.

Спровођење посебних мера одређује се и посебним програмима и стручно-методолошким упутствима, у складу са законом.

Референтне здравствене установе, према специфичним циљевима и мерама, у складу са законом и обавезама утврђеним међународним актима, припремају програме за спречавање и сузбијање заразних болести.

Републичке програме за одстрањивање и искорењивање одређених заразних болести и међународне програме за вршење надзора над заразним болестима припрема Институт за заштиту здравља Србије, у сарадњи са референтним здравственим установама и Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести.

Програме утврђене у ст. 2. и 3. овог члана, на предлог Института за заштиту здравља Србије, доноси Влада.

Програми утврђени у ст. 2. и 3. овог члана садрже прописане мере које се спроводе у односу на одређене заразне болести, податке о територији на којој ће се мере спроводити, времену и роковима за спровођење тих мера, учесницима у поступку спровођења мера, праћењу спровођења мера и мерилима за процену постигнутих резултата, као и податке о извору и динамици обезбеђивања средстава за реализацију тих програма.

1) Постављање дијагнозе заразне болести

Члан 11.

Постављање дијагнозе заразне болести спроводи се у складу са правилима струке, стручним критеријумима и прописима донетим на основу овог закона.

2) Лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразних болест

Члан 12.

Лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразних болести (у даљем тексту: лабораторијско испитивање) спроводи се у свим случајевима појаве или сумње на појаву заразне болести у којима је утврђивање узрочника заразне болести неопходно за постављање дијагнозе.

Лабораторијско испитивање из става 1. овог члана врше здравствене установе и други облици обављања здравствене делатности који испуњавају прописане услове за вршење лабораторијских испитивања у области микробиологије, у складу са законом (у даљем тексту: лабораторија).

Проверу лабораторијских налаза лабораторија из става 2. овог члана, потврду идентификације или идентификацију и класификацију узрочника одређених заразних болести врше здравствене установе (у даљем тексту: референтне лабораторије), у складу са законом.

Списак одређених лабораторија које могу да врше испитивања утврђена у ст. 1. и 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 13.

Лабораторије из члана 12. ст. 2. и 3. овог закона дужне су да воде податке о лабораторијским испитивањима и да дају обавештења о добијеним резултатима, у роковима и на начин прописан овим законом.

Лабораторије из члана 12. став 2. овог закона дужне су да о добијеним резултатима извршених лабораторијских испитивања обавесте:

- 1) подносиоца захтева по чијем је захтеву вршено лабораторијско испитивање;
- 2) институт, односно завод за заштиту здравља на територији на којој се налази лабораторија која је извршила лабораторијско испитивање;
- 3) орган управе надлежан за послове санитарног надзора на територији на којој се налази лабораторија која је извршила лабораторијско испитивање, на захтев тог органа;
- 4) референтну лабораторију.

Референтне лабораторије из члана 12. став 3. овог закона, дужне су да о добијеним резултатима извршених лабораторијских испитивања обавесте:

- 1) подносиоца захтева по чијем је захтеву вршена потврда идентификације узрочника заразне болести;
- 2) институт, односно завод за заштиту здравља на територији на којој је поднет захтев за вршење лабораторијског испитивања;
- 3) орган управе надлежан за послове санитарног надзора на територији на којој је поднет захтев за вршење лабораторијског испитивања, на захтев тог органа.

Министар прописује начин вођења података о лабораторијским испитивањима из става 1. овог члана, као и рокове и начин обавештавања о добијеним резултатима.

3) Пријављивање

Члан 14.

Обавезном пријављивању, у складу са овим законом, подлежу следећи случајеви:

- 1) обољење, односно смрт од заразне болести;
- 2) смрт од заразне болести која није наведена у члану 2. овог закона;
- 3) сумња да постоји обољење од колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусних хеморагичких грозница, полиомијелитиса, дифтерије, малих богиња и ботулизма;
- 4) епидемија заразне болести;
- 5) излучивање узрочника трбушног тифуса, паратифуса, других салмонелоза, шигелоза, јерсиниоза, кампилобактериоза, као и носилаштво антигена вирусног хепатитиса Б, присуство антитела на вирусни хепатитис Ц, антитела на ХИВ и носилаштво паразита – узрочника маларије;
- 6) могућност инфекције вирусом беснила;
- 7) инфекција унутар здравствених установа (у даљем тексту: болничка инфекција);
- 8) резистенција бактерија на антимицробне лекове;
- 9) лабораторијски утврђен узрочник заразне болести;
- 10) акутна флакцидна парализа;
- 11) сумња на употребу биолошког агенса.

Пријављивање из става 1. овог члана врше здравствене установе, друга правна лица која могу обављати здравствену делатност за своје запослене у складу са законом, други облици обављања здравствене делатности и здравствени радници, у складу са овим законом.

Министар одређује здравствене установе и одређене државне органе којима се пријављују случајеви утврђени у ставу 1. овог члана и прописује рокове, начин и образац за пријављивање тих случајева.

Члан 15.

Институт, односно завод за заштиту здравља који утврди заразну болест из групе зооноза или смрт лица проузроковану том заразном болешћу дужан је да о томе, одмах извести надлежну ветеринарску установу и инспекцијске органе надлежне за послове

санитарног, односно послове ветеринарског надзора, на територији на којој је заразна болест утврђена.

Надлежна ветеринарска установа која утврди заразну болест из групе зооноза или угинуће животиње проузроковано том болешћу, дужна је да о томе одмах извести институт, односно завод за заштиту здравља и орган управе надлежан за послове санитарног надзора на територији на којој је заразна болест утврђена.

Министар, споразумно са министром надлежним за послове ветерине, одређује заразне болести из групе зооноза о којима се врши узајамно извештавање у смислу ст. 1. и 2. овог члана и начин тог извештавања.

4) Епидемиолошко испитивање

Члан 16.

Епидемиолошко испитивање (епидемиолошки упитник и микробиолошка испитивања) спроводи се ради откривања извора и начина ширења заразне болести, као и ради откривања епидемије заразне болести, утврђивања узрочника епидемије заразне болести и спречавања и сузбијања тих болести.

Епидемиолошко испитивање из става 1. овог члана спроводе институти, односно заводи за заштиту здравља у сарадњи са домовима здравља који у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа обављају хигијенско-епидемиолошку делатност, у случају:

1) појаве епидемије заразне болести;

2) сумње да постоји обољење од колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусних хеморагичких грозница, полиомијелитиса, дифтерије, малих богиња и ботулизма;

3) појаве заразне болести: колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусне хеморагичке грознице, полиомијелитиса, дифтерије, малих богиња, трбушног тифуса, паратифуса, друге салмонелозе, шигелозе, кампилобактериозе, јерсиниозе, туларемије, антракса, бруцелозе, лептоспирозе, листериозе, великог кашља, менингококне болести, легионелозе, сифилиса, гонореје, лајмске болести, орнитозе-пситакозе, кју-грознице, беснила, крпељског вирусног енцефалитиса, вирусног хепатитиса (Б,Ц,Е), ХИВ болести, маларије, лајшманијазе, тетануса, трихинелозе, синдрома урођене рубеоле, ботулизма и Кројцфелд-Јакобове болести.

Лице које даје податке у поступку епидемиолошког испитивања дужно је да говори истину и да даје тачне и потпуне податке од значаја за откривање извора и начина ширења заразне болести, односно за откривање, спречавање и сузбијање епидемије те заразне болести, као и да се, по потреби, подвргне одређеним медицинским испитивањима.

5) Здравствено васпитање

Члан 17.

Здравствене установе, други облици обављања здравствене делатности и здравствени радници дужни су да кроз промоцију здравља оболела лица и друга лица из

њихове непосредне околине поуче о начину заштите од заразне болести, у складу са законом.

б) Превоз, изолација и лечење лица оболелих од заразних болести

Члан 18.

Лица оболела од заразних болести превозе се под условима и на начин којим се спречава ширење заразних болести.

Лица која су оболела од куге, великих богиња и вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом), као и лица за која постоји сумња да су оболела од колере, куге, великих богиња, вирусних хеморагичких грозница, полиомијелитиса и од друге заразне болести непознате етиологије, превозе се санитетским возилом.

Доктор медицине који утврди или посумња да је одређено лице оболело од заразне болести утврђене у ставу 2. овог члана, дужан је да обезбеди санитетско возило за превоз тог лица до здравствене установе за болничко лечење лица оболелих од заразних болести.

Члан 19.

Лица оболела од куге, великих богиња и вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом), изолују се и лече у здравственим установама за болничко лечење лица оболелих од заразних болести.

Мера изолације из става 1. овог члана примењује се и траје док постоји опасност од ширења заразне болести.

Осим лица утврђених у ставу 1. овог члана, у здравственим установама за болничко лечење лица оболелих од заразних болести, изолују се и лица за која постоји сумња да болују од куге, великих богиња, вирусних хеморагичких грозница, као и лица за која постоји сумња да болују од заразне болести непознате етиологије.

Мера изолације из става 3. овог члана спроводи се и траје до постављања дијагнозе која не захтева изолацију.

Лица оболела од колере, жуте грознице, трбушног тифуса, антракса (изузев кожног облика), тетануса, дифтерије, менингококне болести, бактеријских менингитиса, дечије парализе, беснила, крпељског менингоенцефалитиса, вирусне хеморагичке грознице са бубрежним синдромом, бруцелозе, туларемије, лептоспирозе, маларије, лајшманијазе (изузев кожног облика), болести ХИВ-а, лече се у здравственим установама за болничко лечење лица оболелих од заразних болести.

Лица оболела од туберкулозе лече се у здравственим установама за болничко лечење лица оболелих од туберкулозе, док траје опасност од ширења те заразне болести.

Лица оболела од заразних болести које нису наведене у ст. 1, 3, 5. и 6. овог члана лече се, према клиничким индикацијама и у другим здравственим установама или у стану болесника, ако у стану болесника постоје одговарајући услови и нема опасности од ширења заразне болести.

Доктор медицине који утврди да је одређено лице оболело од заразне болести утврђене у ст. 1. и 5. овог члана или посумња да је оболело од заразне болести утврђене у ставу 3. овог члана, дужан је да то лице одмах упуту у здравствену установу у којој се изољују и лече лица оболела од заразних болести.

Члан 20.

Доктор медицине у здравственој установи за болничко лечење лица оболелих од заразних болести који потврди заразну болест утврђену у члану 19. став 1. или постави сумњу на заразну болест утврђену у члану 19. став 3. овог закона, одређује лица према којима се спроводи мера изолације и лечења, односно изолације и услове под којима се та мера спроводи.

Лице коме је одређена обавеза превоза санитетским возилом, у складу са чланом 18. став 2. овог закона, или мера изолације и лечења у складу са чланом 19. став 1, односно мера изолације, у складу са чланом 19. став 3, дужно је да се придржава налога доктора медицине.

Лице које се не придржава налога доктора медицине, у складу са ставом 2. овог члана, по пријави здравствене установе принудно се изољује у присуству представника органа управе надлежног за унутрашње послове.

Члан 21.

У случају појаве епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја, лица оболела од те болести могу се лечити, односно изоловати и лечити у објектима у којима се могу обезбедити услови за лечење, односно за изолацију и лечење лица оболелих од заразних болести.

Објекти утврђени у ставу 1. овог члана, одређују се актом министра.

Акт о одређивању објеката из става 1. овог члана доноси се на предлог референтне здравствене установе.

7) Карантин и здравствени надзор

Члан 22.

Карантин је мера којом се ограничава слобода кретања и утврђују обавезни здравствени прегледи здравим лицима која су била или за која постоји сумња да су била у контакту са лицима оболелим од: куге, великих богиња и вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом).

Мера карантина спроводи се и у случају појаве друге заразне болести за коју министар, у сарадњи са Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести, утврди да представља опасност по здравље становништва Републике.

Дужина трајања мере утврђене у ставу 1. овог члана одређује се у времену трајања максималне инкубације одређене заразне болести.

Организовање и спровођење мере карантина из ст. 1. и 2. овог члана наређује министар.

Лица којима је наређена мера карантина дужна су да се придржавају наређења под претњом принудног стављања у карантин.

Мера карантина спроводи се у објектима који испуњавају прописане услове за спровођење те мере.

Објекти утврђени у ставу 6. овог члана одређују се актом Владе, на предлог министра.

Правна лица и предузетници чији су објекти одређени за коришћење у складу са чл. 21. и 22. ст. 6. и 7. овог закона, дужни су да привремено уступе свој објекат на коришћење ради сузбијања заразне болести, односно епидемије те заразне болести.

За коришћење објеката из става 8. овог члана, власницима, односно корисницима објеката припада одговарајућа надокнада.

Мера карантина може се спроводити и у кућној средини ако за то постоје услови и препорука референтне здравствене установе.

Члан 23.

Лица која долазе из земаља у којима има колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом) и маларије стављају се под здравствени надзор.

Здравствени надзор може се, на предлог Института за заштиту здравља Србије, одредити и за лица која долазе из земаља у којима се организују скупови високог епидемиолошког ризика или у којима постоје друге заразне болести које нису наведене у ставу 1. овог члана ако нека од тих заразних болести може угрозити здравље становништва Републике.

Лицима која се, у складу са овим законом, стављају под здравствени надзор, на граничном прелазу, односно на месту уласка у земљу, уручује се решење санитарног инспектора о стављању под здравствени надзор.

О броју донетих решења и лицима која су тим решењима стављена под здравствени надзор, санитарни инспектор обавештава институт, односно завод за заштиту здравља, према месту боравка тих лица, у року од 24 сата од уручења решења.

Лице коме је одређена мера стављања под здравствени надзор мора се, у складу са издатим решењем санитарног инспектора, јављати институту, односно заводу за заштиту здравља према месту боравка, ради праћења свог здравственог стања и мора се придржавати налога доктора медицине.

Институти, односно заводи за заштиту здравља из става 5. овог члана дужни су да обавесте орган управе надлежан за послове санитарног надзора о лицима која се у складу са издатим решењем санитарног инспектора не јављају здравственој установи ради праћења свог здравственог стања.

Лице које путује у земљу или долази из земље у којој има колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом) и маларије, дужно је да се, пре путовања у те земље, као и по

повратку из тих земаља, придржава обавеза прописаних овим законом, као и мера које природа те болести налаже.

Министар прописује ближе услове и начин одређивања мере карантина, односно стављања лица под здравствени надзор.

8) Здравствени прегледи одређених категорија запослених, других лица и клицоноша

Члан 24.

Обавезном здравственом прегледу, у складу са овим законом, подлежу:

1) запослени на пословима јавног снабдевања становништва водом за пиће, производње, промета и услуживања животних намирница, изузев лица запослених у производњи жестоких алкохолних пића, вина, сирћета и сирћетне киселине;

2) запослени на пословима исхране и неге у предшколским установама, установама за колективни смештај деце и омладине и установама социјалне заштите за смештај одређених категорија лица;

3) запослени на пословима здравствених прегледа, лечења и неге болесника и пословима одржавања хигијене у здравственим установама и другим облицима обављања здравствене делатности, и то на одељењима са повећаним ризиком од заразе;

4) запослени на пословима пружања хигијенске неге и улепшавања лица и тела, пословима пружања немедицинских естетских интервенција којима се нарушава интегритет коже, као и на пословима производње лекова и козметичких средстава;

5) лица која у току школовања обављају обавезну праксу на пословима утврђеним у ставу 1. тач. од 1) до 4) овог члана.

На пословима утврђеним у ставу 1. тач. 1) до 4) овог члана не могу се запошљавати и не могу обављати делатност или обавезну праксу лица која нису извршила обавезне здравствене прегледе, у складу са овим законом.

На пословима утврђеним у ставу 1. тач. 1) до 4) овог члана не могу се запошљавати и не могу обављати делатност или обавезну праксу лица оболела од одређених заразних болести, као и лица која су носиоци одређених микроорганизама и паразита.

Здравствене установе, други облици обављања здравствене делатности, друга правна лица и предузетници који обављају делатности утврђене у ставу 1. тач. 1) до 4) овог члана, дужни су да обезбеде вршење обавезних здравствених прегледа одређених категорија својих запослених у роковима и на начин прописан овим законом, да сnose трошкове тих прегледа, као и да у пословним просторијама објеката у којима се обавља делатност чувају санитарне књижице као доказе о здравственом стању запослених.

Меру обавезног здравственог прегледа одређених категорија запослених, других лица и клицоноша утврђених у ставу 1. овог члана, организују и спроводе институти, односно заводи за заштиту здравља на територији за коју су основани.

Обавезном здравственом прегледу, у складу са овим законом, подлежу и:

1) даваоци крви, семене течности, јајних ћелија, ткива и делова људског тела који се пресађују;

2) труднице;

3) лица на лечењу хемодијализом.

Меру обавезног здравственог прегледа за одређене категорије лица утврђених у ставу 6. овог члана организују и спроводе надлежне здравствене установе, у складу са законом.

Министар одређује заразне болести и носилаштво одређених микроорганизама и паразита из става 3. овог члана, прописује врсте обавезних здравствених прегледа којима подлежу лица из става 1. тач. 1) до 5) и става 6. тач. 1) до 3) овог члана, као и услове, рокове и начин спровођења тих прегледа.

9) Имунизација и хемиопрофилактика

Члан 25.

Имунизација се врши вакцинама (у даљем тексту: вакцинација) и специфичним имуноглобулинима.

Вакцинација је обавезна против:

1) туберкулозе, дифтерије, тетануса, великог кашља, дечије парализе, малих богиња, рубеоле, заушака, вирусног хепатитиса „Б” и обољења изазваних хемофилусом инфлуенце типа „Б” – за лица одређеног узраста;

2) хепатитиса „Б”, беснила и тетануса – за лица изложена повећаним ризицима од оболевања од тих болести;

3) грипа, обољења изазваних хемофилусом инфлуенце типа „Б”, стрептококусом пнеумоније и менингококне болести – за одређена лица, према индикацијама;

4) жуте грознице, колере, дифтерије, менингококне болести и трбушног тифуса – за лица у међународном саобраћају која путују у земље у којима има тих болести или у земље које захтевају вакцинацију против тих болести.

У случају појаве епидемије заразне болести утврђене у ставу 2. овог члана, може се одредити и обавезна ванредна вакцинација против те заразне болести – за сва лица, односно за одређене категорије лица, ако се утврди опасност од ширења епидемије те заразне болести.

Лицима утврђеним у ставу 2. овог члана, може се одредити обавезна вакцинација и против друге заразне болести која није наведена у том ставу, ако се утврди опасност од ширења те заразне болести.

За спровођење обавезне вакцинације из ст. 2, 3. и 4. овог члана, није потребан писмени пристанак лица, законског заступника детета, односно лица лишеног пословне способности.*

Обавезна вакцинација из ст. 3. и 4. овог члана наређује се актом министра, на предлог Института за заштиту здравља Србије.

Министарство надлежно за послове здравља (у даљем тексту: Министарство), на предлог референтних здравствених установа, одређује здравствене установе које могу вршити имунизацију лица против беснила и путника у међународном саобраћају.

Имунизација специфичним имуноглобулинима обавезна је за лица којима је, по епидемиолошким индикацијама, потребна постекспозициона заштита против тетануса, беснила, хепатитиса „Б” и Кримске Конго хеморагичке грознице.

Заштита лековима (хемиопрофилакса) спроводи се код лица која су изложена заражавању од туберкулозе и маларије, а по епидемиолошким индикацијама и код лица која су изложена другим заразним болестима.

Имунизацију вакцинама и специфичним имуноглобулинима, као и заштиту лековима организују и спроводе надлежне здравствене установе и здравствени радници према утврђеном плану имунизације, у складу са законом.

Имунизацију из става 1. овог члана врши доктор медицине, који по извршеном прегледу сваког лица које треба имунизовати, може да утврди привремену, односно да предложи Стручном тиму трајну контраиндикацију за вакцинацију.*

Прописану евиденцију о извршеној имунизацији врши доктор медицине који врши имунизацију, у складу са законом.*

Имунизацију могу вршити и здравствени радници са вишом или средњом стручном спремом одговарајућег смера у присуству и под надзором доктора медицине.

Надзор над спровођењем имунизације из става 1. овог члана врше институти, односно заводи за заштиту здравља.

Министар прописује услове, начин и индикације за спровођење имунизације, начин вођења евиденција о извршеној имунизацији, као и начин заштите лековима.

*Службени гласник РС, број 36/2015

10) Дезинфекција, дезинсекција и дератизација по епидемиолошким индикацијама

Члан 26.

Обавезна је дезинфекција излучевина, личних и других предмета, као и стамбених и других објеката, просторија и превозних средстава у којима је боравило лице оболело од великих богиња и вирусне хеморагичке грознице (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом), као и од друге заразне болести за коју надлежна здравствена установа утврди да представља опасност по здравље становништва.

Члан 27.

Обавезна је дезинсекција лица, личних предмета, стамбених и других просторија и превозних средстава у којима је боравило лице оболело или за које се сумња да је

оболело од куге, односно друге заразне болести коју преносе инсекти, за коју надлежна здравствена установа утврди да представља опасност по здравље становништва.

У случају појаве аутохтоне маларије обавезна је дезинсекција стамбених и других објеката, превозних средстава, насеља и њихове околине, на угроженом, односно зараженом подручју.

Члан 28.

Обавезна је дератизација домаћинстава, насеља и њихове околине, лука и пристаништа, аеродрома, бродова и других средстава јавног саобраћаја, складишта и других јавних просторија, у случају појаве или опасности од појаве куге, као и друге заразне болести чији су преносиоци глодари за коју надлежна здравствена установа утврди да представља опасност по здравље становништва.

Правна лица и предузетници дужни су да омогуће несметано вршење дезинфекције, дезинсекције и дератизације у случајевима утврђеним у чл. 26. до 28. овог закона.

Члан 29.

Дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију обављају надлежне здравствене установе, а у случајевима прописаним овим законом и друга правна лица и предузетници који испуњавају услове у погледу просторија, кадрова, опреме, заштитних средстава, врсте и количине препарата и других потребних средстава за спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације.

Правна лица и предузетници могу почети са радом и обављати послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације када Министарство утврди да су испуњени прописани услови.

Испуњеност прописаних услова из става 1. овог члана, Министарство утврђује преко санитарних и здравствених инспектора.

Министар прописује ближе услове из става 1. овог члана и начин њиховог утврђивања.

Списак надлежних здравствених установа и других правних лица и предузетника који испуњавају услове за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

3. Ванредне мере за заштиту становништва од заразних болести и начин њиховог спровођења

1) Проглашавање епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја

Члан 30.

Министар проглашава појаву епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја и наређује мере које се у том случају морају спроводити.

Акт из става 1. овог члана министар доноси на предлог Института за заштиту здравља Србије, најкасније у року од пет дана од дана достављања предлога.

Предлог из става 2. овог члана садржи назив заразне болести, подручје захваћено епидемијом, мере које се у том случају морају спроводити, начин њиховог спровођења и средства потребна за обезбеђивање спровођења тих мера.

2) Мере ради спречавања уношења у земљу, ширења и сузбијања заразних болести

Члан 31.

Ради спречавања уношења у земљу, ширења и сузбијања заразних болести министар, у сарадњи са Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести, може наредити мере за заштиту становништва од заразних болести, и то:

1) забрану путовања у земљу у којој влада епидемија заразне болести;

2) забрану кретања становништва, односно ограничење кретања становништва у подручју захваћеном одређеном заразном болешћу, односно епидемијом те заразне болести;

3) забрану или ограничење промета појединих врста робе и производа;

4) обавезно учешће здравствених установа, других облика обављања здравствене делатности, других правних лица, предузетника и грађана у сузбијању заразне болести и коришћењу одређених објеката, опреме и превозних средстава ради сузбијања заразних болести.

За учешће у спровођењу мере из става 1. тачка 4) овог члана, здравственим установама и другим облицима обављања здравствене делатности, другим правним лицима, предузетницима и грађанима припада одговарајућа надокнада.

Мере из става 1. овог члана могу трајати најдуже док постоји опасност од уношења заразне болести у земљу, односно од ширења епидемије заразне болести.

3) Епидемиолошки надзор у ванредним случајевима

Члан 32.

Епидемиолошки надзор спроводи се у следећим ванредним случајевима:

1) у случају елементарних несрећа и катастрофа у којима постоји опасност од појаве епидемија заразних болести;

2) за време епидемије заразне болести, када и после предузимања противепидемијских мера постоји опасност од ширења епидемије;

3) у случају појаве нове или недовољно познате заразне болести;

4) у случају сумње на употребу биолошког агенса.

Епидемиолошки надзор из става 1. овог члана спроводи се док постоје разлози наведени у ставу 1. овог члана.

Епидемиолошки надзор у ванредним случајевима из става 1. овог члана организују и спроводе институти, односно заводи за заштиту здравља.

4. Друге мере за заштиту становништва од заразних болести и начин њиховог спровођења

1) Надзор над болничким инфекцијама

Члан 33.

Здравствене установе, други облици обављања здравствене делатности, социјалне установе у којима се обавља и здравствена делатност и друга правна лица која могу обављати здравствену делатност за своје запослене, у складу са законом, дужни су да спроводе одговарајуће стручне, организационе и друге прописане мере ради спречавања појаве, раног откривања и сузбијања болничких инфекција.

Ради спровођења надзора над болничким инфекцијама из става 1. овог члана, здравствене установе и социјалне установе у којима се обавља и здравствена делатност дужне су да образују комисију за заштиту од болничких инфекција.

Министар прописује мере из става 1. овог члана, начин и поступак за њихово спровођење, као и начин образовања и рада комисије за заштиту од болничких инфекција.

2) Хигијенско поступање приликом пружања услуга хигијенске неге и улепшавања лица и тела, као и немедицинских естетских интервенција којима се нарушава интегритет коже

Члан 34.

Правна лица и предузетници који обављају делатност пружања услуга хигијенске неге и улепшавања лица и тела, као и немедицинских естетских интервенција којима се нарушава интегритет коже (у даљем тексту: хигијенске услуге), дужни су да своје услуге пружају под условима и на начин којим се спречава појава и ширење заразних болести.

Министар прописује ближе услове у погледу кадрова, просторија, уређаја и опреме које морају испуњавати правна лица и предузетници који обављају делатност пружања хигијенских услуга, као и начин поступања којим се спречава појава и ширење заразних болести приликом пружања тих услуга.

3) Поступање са лицем умрлим од заразне болести

Члан 35.

Правна лица и предузетници могу обављати послове ископавања и преношења лица умрлих од заразних болести под условима којима се спречава појава и ширење заразних болести и на начин утврђен овим законом.

Ископавању лица умрлог од заразне болести може се приступити само по претходно прибављеном одобрењу за ископавање издатом од општинског органа управе надлежног

за послове комуналних делатности и одобрењу санитарног инспектора, у складу са законом.

Преношење лица умрлих од заразних болести на територији Републике, као и изношење лица умрлих од заразних болести преко границе Републике, врши се на основу спроводнице, односно одобрења и спроводнице.

Спроводницу, односно одобрење и спроводницу из става 3. овог члана издаје санитарни инспектор у месту у коме се врши ископавање, односно опремање умрлог лица, на основу јавне исправе којом се доказује идентитет умрлог лица и потврде, односно документа о узроку смрти.

Изузетно од става 4. овог члана, спроводницу ради преношења лица које је умрло од заразне болести у здравственој установи, војној јединици или јединици полиције, издаје доктор медицине који је присуствовао опремању умрлог лица.

Министар прописује начин и ближе услове под којима се може вршити преношење, односно ископавање и преношење лица умрлих од заразних болести, превозна средства која се за ту сврху могу користити и одређује случајеве у којима санитарни инспектор издаје спроводницу, односно одобрење и спроводницу.

Одобрење и спроводница за преношење или ископавање и преношење лица умрлих од куге или великих богиња, у свим случајевима утврђеним овим законом, издаје се само на основу претходно прибављене сагласности министарства надлежног за послове здравља.

Спроводницу ради преношења лица умрлог од заразне болести из иностранства на територију Републике и преко територије Републике, односно у транзиту, издаје надлежно дипломатско, односно конзуларно представништво Србије и Црне Горе у држави из које се умрло лице износи, на основу одобрења за преношење умрлог лица издатог од надлежног органа те државе, а у случају преношења умрлог лица преко територије Републике, односно у транзиту, и на основу одобрења за уношење умрлог лица, издатог од надлежног органа државе у коју се умрло лице уноси.

Ради издавања спроводнице из става 8. овог члана овлашћени радник дипломатског, односно конзуларног представништва Србије и Црне Горе дужан је да присуствује поступку затварања, лемљења и печатења сандука и утврди да ли су у поступку ископавања, односно опремања умрлог лица спроведене прописане мере.

Одобрењем за ископавање и преношење лица умрлог од заразне болести утврђује се да ли су испуњени прописани услови за ископавање лица умрлих од одређених заразних болести и одређују услови под којима се врши ископавање и опремање умрлог лица имајући у виду узрок смрти, време и начин претходне сахране.

Спроводницом се потврђују подаци о умрлом лицу и утврђује се да ли су испуњени прописани услови у погледу начина опремања умрлог лица и превозног средства којим се преноси тело лица умрлог од заразне болести.

Министар прописује образац спроводнице на основу које се врши пренос лица умрлог од заразне болести.

III. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Здравствене установе, друга правна лица, други облици обављања здравствене делатности и други предузетници, здравствени радници и грађани дужни су да спроводе мере прописане овим законом и поступе по извршном решењу санитарног инспектора ради заштите становништва од заразних болести, у роковима, под условима и на начин одређен тим решењем.

Здравствене установе, друга правна лица и други облици обављања здравствене делатности, који у вршењу здравствене делатности открију заразну болест, дужни су да предузму прописане мере за спречавање ширења и сузбијања те заразне болести и друге мере које природа болести захтева, као и да поуче оболела лица и друга лица из њихове околине о начину заштите од те заразне болести.

Члан 37.

Лице оболело од заразне болести, односно носилац узрочника заразне болести дужно је да се придржава одређених мера и упутстава здравствене установе, односно налога доктора медицине, нарочито у погледу спречавања ширења заразне болести.

Члан 38.

Средства за спровођење епидемиолошког надзора, као и средства за спровођење посебних мера за заштиту становништва од заразних болести утврђених у члану 9. став 1. тач. 1) до 6) и тач. 8) и 9) овог закона, изузев за здравствене прегледе одређених категорија запослених и других лица утврђених у члану 24. став 1. овог закона и за вакцинације лица у међународном саобраћају, обезбеђују се у складу са законом којим се уређује област здравствене заштите и законом којим се уређује област здравственог осигурања.

Члан 39.

Средства за спровођење посебних мера за заштиту становништва од заразних болести утврђених у члану 9. став 1. тач. 7) и 10) овог закона, средства за спровођење заштите становништва од заразних болести које нису утврђене овим законом а чија појава може угрозити здравље становништва Републике и од заразних болести чији је узрочник непознат, као и средства за спречавање, сузбијање и гашење епидемија тих заразних болести, обезбеђују се у буџету Републике.

Средства за спровођење ванредних мера утврђених овим законом обезбеђују се у буџету Републике.

Средства за спровођење програма утврђених у члану 10. овог закона, потврђених међународних уговора и међународних санитарних конвенција, обезбеђују се у буџету Републике.

Члан 40.

Средства за одговарајућу надокнаду трошкова насталих у вези са коришћењем објеката за лечење, односно за изолацију и лечење лица оболелих од одређене заразне болести у случају епидемије те заразне болести од већег епидемиолошког значаја, за

коришћење објеката за спровођење мере карантина, који су за ту сврху одређени актом министра у складу са чл. 21. и 22. овог закона, као и средства за спровођење ванредних мера наређених ради спречавања уношења у земљу, ширења и сузбијања заразних болести у складу са чланом 31. овог закона, обезбеђују се у буџету Републике.

IV. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 41.

Инспекцијски надзор над применом овог закона, других прописа и општих аката којима се уређује област заштите становништва од заразних болести врши Министарство, преко санитарних инспектора.

У вршењу инспекцијског надзора из става 1. овог члана, санитарни инспектор има право и дужност да:

- 1) нареди предузимање прописаних мера и других радњи у складу са законом;
- 2) нареди предузимање других мера у складу са обавезама утврђеним потврђеним међународним уговорима и међународним санитарним конвенцијама;
- 3) нареди прописан преглед запослених, других лица и клицоноша, производа, уређаја и опреме, као и узимање потребног материјала за лабораторијска испитивања ради утврђивања узрочника заразних болести;
- 4) нареди здравствени преглед лица и биолошког материјала ради утврђивања заразних болести, односно узрочника заразних болести због којих се налаже мера стављања под здравствени надзор;
- 5) нареди принудну изолацију и лечење лицима оболелим од куге, великих богиња и вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом), односно, принудну изолацију лицима за која постоји сумња да болују од куге, великих богиња, вирусних хеморагичких грозница и од друге заразне болести непознате етиологије, као и болничко лечење лицима оболелим од туберкулозе, док траје опасност од ширења болести;
- 6) нареди принудно стављање у карантин здравим лицима која су била или за која постоји сумња да су била у контакту са лицима оболелим од куге, великих богиња и вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом) и од друге заразне болести за коју министар, у сарадњи са Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести, утврди да представља опасност по здравље становништва Републике;
- 7) забрани обављање делатности лицима запосленим на пословима утврђеним у члану 24. став 1. тач. 1) до 4) овог закона, као и лицима која на тим пословима обављају обавезну праксу, ако нису извршила обавезне здравствене прегледе у роковима и на начин утврђен овим законом, или ако у пословним просторијама објекта у коме се обавља одређена делатност не поседују санитарне књижице као доказ о свом здравственом стању, до прибављања резултата да не болују од одређених заразних болести, односно да нису носиоци узрочника тих заразних болести;

8) забрани обављање делатности лицима запосленим на пословима утврђеним у члану 24. став 1. тач. 1) до 4) овог закона, као и лицима која на тим пословима обављају обавезну праксу, ако су оболела од одређених заразних болести или су носиоци одређених микроорганизама и паразита, до излечења, односно до престанка излучивања узрочника заразних болести;

9) забрани, односно ограничи кретање лицима за која се посумња или утврди да су се могла заразити кугом, великим богињама и вирусним хеморагичким грозницама (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом) и другом заразном болешћу за коју министар, у сарадњи са Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести, утврди да представља опасност по здравље становништва Републике;

10) забрани окупљање лица у школама, предшколским установама, здравственим установама, јавним објектима и на другим јавним местима док траје опасност од епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја;

11) забрани рад лабораторија које не испуњавају прописане услове за вршење лабораторијских испитивања ради утврђивања узрочника заразних болести, као и референтних лабораторија које не испуњавају услове за вршење провере лабораторијских налаза, потврде идентификације или идентификације и класификације узрочника одређених заразних болести, до испуњења услова;

12) забрани обављање послова дезинфекције, дезинсекције и дератизације здравственим установама и другим правним лицима и предузетницима који не испуњавају прописане услове за вршење дезинфекције, дезинсекције и дератизације, до испуњења тих услова;

13) да поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело, односно захтев надлежном органу за покретање прекршајног поступка у складу са законом;

14) да обавести други орган о разлозима за предузимање мера за које је тај орган надлежан.

Члан 42.

Ради заштите од уношења заразних болести на територију Републике, санитарни инспектори на граници, односно на другим местима где се врши царинење, врше санитарни надзор над путницима, њиховим стварима и над саобраћајним средствима у међународном саобраћају.

У вршењу инспекцијског надзора из става 1. овог члана, санитарни инспектор има право и дужност да:

1) нареди здравствени преглед лица и биолошког материјала ради утврђивања заразних болести;

2) забрани кретање лица за која се утврди или посумња да су се могла заразити кугом, великим богињама, вирусним хеморагичким грозницама, изузев хеморагичком грозницом са бубрежним синдромом и другом заразном болешћу за коју министар, у сарадњи са Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести, утврди да представља опасност по здравље становништва Републике;

3) ограничи кретање лица за која се утврди или посумња да су се могла заразити колером, кугом, великим богињама, жутом грозницом, вирусним хеморагичким грозницама, изузев хеморагичком грозницом са бубрежним синдромом и маларијом, као и других лица која долазе из земаља у којима се организују скупови високог епидемиолошког ризика или у којима постоје друге заразне болести које нису наведене у члану 23. став 1. овог закона, ако нека од тих заразних болести може угрозити здравље становништва Републике;

4) забрани уношење у земљу хране и воде лицима која долазе из земаља у којима има колере и из других земаља у којима има других заразних болести које се могу пренети храном и водом, а за које Институт за заштиту здравља Србије утврди да представљају опасност по здравље становништва Републике;

5) нареди предузимање других мера у складу са овим законом и обавезама утврђеним потврђеним међународним уговорима и међународним санитарним конвенцијама.

Члан 43.

Мере утврђене у члану 41. став 2. и члану 42. став 2. овог закона, налажу се решењем санитарног инспектора у управном поступку.

Предузимање изузетно хитних мера ради отклањања непосредне опасности по живот и здравље људи, санитарни инспектор може наредити и усменим решењем, у складу са законом.

Решење из става 2. овог члана уноси се у записник о извршеном санитарном надзору.

Против решења санитарног инспектора може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба против решења санитарног инспектора не одлаже извршење тог решења.

По жалби против решења санитарног инспектора одлучује министар.

Решење из става 6. овог члана, коначно је.

Члан 44.

Здравствене установе, други облици обављања здравствене делатности, друга правна лица, предузетници и грађани који подлежу надзору из чл. 41. и 42. овог закона, дужни су да омогуће органу управе надлежном за послове санитарног надзора, као и здравственим установама и здравственим радницима да врше надзор, односно прописане прегледе лица и производа, објеката, просторија, уређаја и опреме, као и узимање потребног материјала за лабораторијско испитивање и предузимање других прописаних и наређених мера, ради спречавања или сузбијања заразних болести.

Трошкове који настану у вршењу лабораторијских испитивања из става 1. овог члана сноси правно лице, односно предузетник који обавља делатност у објекту у којем се надзор врши.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Новчаном казном у износу од 400.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај здравствена установа и друго правно лице ако:

1) не поступи по наређеним мерама и не узме обавезно учешће у сузбијању заразне болести и коришћењу одређених објеката, опреме и превозних средстава (члан 31. став 1. тачка 4);

2) не омогући органу управе надлежном за послове санитарног надзора, као и здравственим установама и здравственим радницима да врше надзор и прописане прегледе лица и производа, објекта, просторија, уређаја и опреме, као и узимање потребног материјала за лабораторијско испитивање и предузимање других прописаних и наређених мера ради спречавања или сузбијања заразних болести (члан 44. став 1).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се одговорно лице у здравственој установи и другом правном лицу новчаном казном у износу од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се други облик обављања здравствене делатности и други предузетник новчаном казном у износу од 100.000 до 400.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 20.000 до 40.000 динара.

Члан 46.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај здравствена установа и друго правно лице ако:

1) не организује и не спроводи посебне мере за заштиту становништва од заразних болести, у складу са законом (члан 9. став 2);

2) не изврши пријављивање случаја који подлеже обавезном пријављивању, у складу са овим законом (члан 14. став 2);

3) запосли, односно дозволи обављање делатности или обавезне праксе лицима која нису извршила обавезне здравствене прегледе у складу са овим законом (члан 24. став 2);

4) запосли, односно дозволи обављање делатности или обавезне праксе лицима која болују од одређених заразних болести, као и лицима која су носиоци одређених микроорганизама и паразита (члан 24. став 3);

5) не обезбеди вршење обавезних здравствених прегледа одређених категорија својих запослених у роковима и на начин прописан овим законом, ако не сноси трошкове тих прегледа, као и ако у пословним просторијама објеката у којима се обавља делатност не чува санитарне књижице као доказе о здравственом стању својих запослених (члан 24. став 4);

6) приликом вршења своје делатности не спроводи одговарајуће стручне, организационе и друге прописане мере ради спречавања појаве, раног откривања и сузбијања заразних болести унутар установе (члан 33. став 1);

7) не образује Комисију за заштиту од болничких инфекција (члан 33. став 2);

8) не спроводи мере прописане овим законом и ако не поступи по извршном решењу санитарног инспектора ради заштите становништва од заразних болести у роковима, под условима и на начин одређен тим решењем (члан 36. став 1);

9) у вршењу здравствене делатности открије заразну болест а не предузме прописане мере за спречавање ширења и сузбијања те заразне болести и друге мере које природа болести захтева, као и ако не поучи оболела лица и друга лица из њихове непосредне околине о начину заштите од те заразне болести (члан 36. став 2).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се и одговорно лице у здравственој установи и другом правном лицу новчаном казном у износу од 20.000 до 40.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 1) до 6) и тач. 8) и 9) овог члана казниће се други облик обављања здравствене делатности новчаном казном у износу од 75.000 до 200.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 3) до 5) и тачки 8. овог члана казниће се и други предузетник новчаном казном у износу од 75.000 до 200.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 1), 2) и 8) овог члана казниће се здравствени радник новчаном казном у износу од 10.000 до 30.000 динара.

Члан 47.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај здравствена установа ако:

1) не врши лабораторијско испитивање у случајевима утврђеним овим законом и ако врши лабораторијска испитивања а не испуњава прописане услове за вршење лабораторијских испитивања у области микробиологије (члан 12. став 2);

2) не води податке о лабораторијским испитивањима и ако не даје обавештења о добијеним резултатима у роковима и на начин прописан овим законом (члан 13. став 1);

3) не спроводи епидемиолошко испитивање у случајевима прописаним овим законом (члан 16. став 2);

4) не организује и не спроводи меру обавезних здравствених прегледа за одређене категорије лица утврђених у члану 24. став 6. овог закона (члан 24. став 7);

5) не организује и не спроводи имунизацију вакцинама и специфичним имуноглобулинима, као и заштиту лековима, у складу са законом (члан 25. став 9).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се и одговорно лице у здравственој установи новчаном казном у износу од 20.000 до 40.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 1) и 2) овог члана казниће се други облик обављања здравствене делатности новчаном казном у износу од 75.000 до 200.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тачка 5) овог члана казниће се здравствени радник новчаном казном у износу од 10.000 до 30.000 динара.

Члан 48.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај институт, односно завод за заштиту здравља ако:

1) утврди заразну болест из групе зооноза или смрт лица проузроковану том заразном болешћу, а о томе одмах не извести надлежну ветеринарску установу и инспекцијске органе надлежне за послове санитарног, односно послове ветеринарског надзора на територији на којој је заразна болест утврђена (члан 15. став 1);

2) не обавести орган управе надлежан за послове санитарног надзора о лицима која се, у складу са издатим решењем санитарног инспектора, не јављају здравственој установи ради праћења свог здравственог стања (члан 23. став 6);

3) не организује и не спроводи меру обавезних здравствених прегледа за одређене категорије запослених, других лица и клицоноша утврђених у члану 24. став 1. овог закона (члан 24. став 5);

4) не врши надзор над спровођењем имунизације (члан 25. став 12);

5) не организује и не спроводи епидемиолошки надзор у ванредним случајевима утврђеним у члану 32. став 1. овог закона (члан 32. став 3).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се и одговорно лице у институту односно заводу за заштиту здравља, новчаном казном у износу од 20.000 до 40.000 динара.

Члан 49.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не спроводи дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију утврђену у члану 8. став 1. тачка 4) овог закона (члан 8. став 2);

2) не спроводи дезинсекцију и дератизацију по епидемиолошким индикацијама у складу са овим законом (члан 9. став 3);

3) утврди заразну болест из групе зооноза или угинуће животиње проузроковано том болешћу, а о томе одмах не извести институт, односно завод за заштиту здравља и орган управе надлежан за послове санитарног надзора на територији на којој је заразна болест утврђена (члан 15. став 2);

4) привремено не уступи свој објекат на коришћење ради сузбијања заразне болести, односно епидемије те заразне болести у складу са чл. 21. и 22. ст. 6. и 7. овог закона (члан 22. став 8);

5) не омогући несметано вршење дезинфекције, дезинсекције и дератизације у случајевима утврђеним у чл. 26. до 28. овог закона (члан 28. став 2);

6) пружање хигијенских услуга не пружа под условима и на начин којим се спречава појава и ширење заразних болести (члан 34. став 1);

7) ископавање и преношење лица умрлих од заразних болести не врши под условима којима се спречава појава и ширење заразних болести и на начин утврђен овим законом (члан 35. став 1).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 40.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 1) и 2) и тач. 4) до 7) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 75.000 до 200.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тач. 6) и 7) овог члана казниће се физичко лице запослено на пословима пружања хигијенских услуга, односно на пословима ископавања и преношења лица умрлих од заразних болести, новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара.

Члан 50.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај здравствена установа ако:

1) не спроводи епидемиолошки надзор у складу са законом (члан 4. став 2);

2) не припреми програме за спречавање и сузбијање заразних болести у складу са законом (члан 10. став 2);

3) кроз промоцију здравља, оболела лица и друга лица из њихове непосредне околине не поуче о начину заштите од заразних болести у складу са законом (члан 17).

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана казниће се и одговорно лице у здравственој установи новчаном казном у износу од 15.000 до 30.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тачка 3) овог члана казниће се други облик обављања здравствене делатности новчаном казном у износу од 50.000 до 100.000 динара.

За прекршај утврђен у ставу 1. тачка 3) овог члана казниће се здравствени радник новчаном казном у износу од 10.000 до 25.000 динара.

Члан 51.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај Институт за заштиту здравља Србије ако не припреми републички програм за одстрањивање и искорењивање одређених заразних болести, у сарадњи са референтним

здравственим установама и Републичком комисијом за заштиту становништва од заразних болести.

За прекршај утврђен у ставу 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у Институту за заштиту здравља Србије, новчаном казном од 20.000 до 40.000 динара.

Члан 52.

Новчаном казном у износу од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај доктор медицине ако:

1) утврди или посумња да је одређено лице оболело од заразне болести утврђене у члану 18. став 2. овог закона, а не обезбеди санитетско возило за превоз тог лица до здравствене установе за болничко лечење лица оболелих од заразних болести (члан 18. став 3);

2) утврди да је одређено лице оболело од заразне болести утврђене у члану 19. ст. 1. и 5. или посумња да је оболело од заразне болести утврђене у члану 19. став 3. овог закона, а то лице одмах не упути у здравствену установу у којој се изолују и лече лица оболела од заразних болести (члан 19. став 8);

3) потврди заразну болест утврђену у члану 19. став 1. или постави сумњу на заразну болест утврђену у члану 19. став 3. овог закона, а не одреди лица према којима се спроводи мера изолације и лечења, односно изолације и услове под којима се та мера спроводи (члан 20. став 1);

4) по извршеном прегледу сваког лица које треба имунизовати, не изврши имунизацију и не води прописане евиденције о извршеним имунизацијама (члан 25. став 10).

Члан 53.

Новчаном казном у износу од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) у поступку епидемиолошког испитивања не говори истину и не даје тачне и потпуне податке од значаја за откривање извора и начина ширења заразне болести, односно за откривање, спречавање и сузбијање епидемије те заразне болести, као и ако се по потреби не подвргне одређеним медицинским испитивањима (члан 16. став 3);

2) се не придржава налога доктора медицине у случају када му је одређена обавеза превоза санитетским возилом или мера изолације и лечења, односно изолације, у складу са овим законом (члан 20. став 2);

3) се не придржава наређења министра којим се наређује мера карантина (члан 22. став 5);

4) се у складу са издатим решењем санитарног инспектора, не јавља институту, односно заводу за заштиту здравља према месту боравка ради праћења свог здравственог стања и ако се не придржава налога доктора медицине (члан 23. став 5);

5) се пре путовања у земљу у којој има колере, куге, великих богиња, жуте грознице, вирусних хеморагичких грозница (изузев хеморагичке грознице са бубрежним синдромом)

и маларије, као и по повратку из тих земаља не придржава обавеза прописаних овим законом, као и мера које природа те болести налаже (члан 23. став 7);

6) не спроводи мере прописане овим законом и не поступи по извршном решењу санитарног инспектора ради заштите становништва од заразних болести, у роковима, под условима и на начин одређен тим решењем (члан 36. став 1);

7) је оболело од заразне болести, односно ако је носилац узročника заразне болести а не придржава се одређених мера и упутстава здравствене установе, односно налога доктора медицине, нарочито у погледу спречавања ширења заразне болести (члан 37).

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Здравствене установе и други облици обављања здравствене делатности који су по досадашњим прописима овлашћени да обављају лабораторијска испитивања ради утврђивања узročника заразних болести и лабораторијска испитивања ради провере лабораторијских налаза, потврде идентификације или идентификације и класификације узročника одређених заразних болести, као и правна лица и предузетници који су по досадашњим прописима овлашћени да обављају послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације, наставиће да обављају те послове до издавања нових овлашћења у складу са овим законом.

Члан 55.

Подзаконске акте утврђене у члану 13. став 4, члану 14. став 3, члану 15. став 3, члану 23. став 8, члану 24. став 8, члану 25. став 13, члану 29. став 4, члану 33. став 3, члану 34. став 2. и члану 35. ст. 6. и 12. овог закона, министар ће донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 56.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник СРС”, број 59/89 и „Службени гласник РС”, бр. 44/91, 53/93, 67/93 и 48/94) и Закон о заштити становништва од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96, 12/98 и 37/02).

Члан 57.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.